

2023 TEMMUZ AYI

DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ
GELİŞMELER

Hazırlayan
Prof. Dr. Yusuf Cahit ÇUKACI
Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler

6 –12 Temmuz 2023

Harçlarda ve vergilerde artış

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarı yüzde 50 artırılırken yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı da 20 bin TL oldu.

492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarının yüzde 50 oranında artırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında Yargı, Noter, Vergi Yargısı, Tapu ve Kadastro, Konsolosluk, Pasaport, İkamet Tezkeresi, Çalışma İzni, Çalışma İzni Muafiyeti, Vize, Dışişleri Bakanlığı Tasdik, Gemi ve liman, İmtiyazname, Ruhsatname, Diploma ve Trafik harçlarını kapsayan 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harçlara yüzde 50 oranında artış yapıldı. Trafik harçları kapsamında bulunan 'Sürücü belgesi harçları' yapılan artıştan hariç tutuldu.

Yurt dışından getirilen telefon harcında ise yüzde 228 artış yaşandı. "Yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı" ise 6 bin 91 liradan 20 bin liraya yükseltildi.

Tüketici kredilerinde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BMSV) yüzde 10'dan yüzde 15'e çıkarıldı. Öte yandan at yarışlarında yüzde 14, vergi spor müsabakalarına dayalı müşterek bahislerde yüzde 10 ve diğer şans oyunlarında yüzde 20 oranında artış yapıldı.¹

Katma Değer Vergisi'nde artış

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile mal ve hizmetlere uygulanan Katma Değer Vergisi'nde (KDV) artış yapıldı.

Katma Değer Vergisi'ne (KDV) artış yapılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre mal ve hizmetlerde uygulanan yüzde 8'lik KDV dilimi yüzde 10'a, yüzde 18'lik KDV dilimi ise yüzde 20'ye çıkarıldı.

Buna göre, sabun, şampuan, deterjan, dezenfektanlar, ıslak mendil, tuvalet kağıdı, kağıt havlu, kağıt mendil ve peçetede KDV oranı yüzde 8'den yüzde 20'ye çıkarıldı. Daha çok gıdayı kapsayan yüzde 1'lik KDV diliminde değişiklik yapılmadı. Özel olarak ayrı bir vergi oranı belirtilmemiş olan ürünlerde KDV oranı yüzde 18'den yüzde 20'ye yükseltildi.

Aynı zamanda otomobillerden KDV, yüzde 18'den yüzde 20'ye yükseldi. Böylece yüzde 80 ÖTV'li otomobillerdeki vergi yüzde 112'den yüzde 116'ya çıktı. Benzin, tütün, alkol ve elektronik cihazların KDV oranları ise yüzde 20 oldu. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yürütmesinde, Katma Değer Vergisi Kanunu, 10 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe girecek.²

Tüketici kredilerindeki BSMV oranında değişiklik

Tüketici kredilerindeki BSMV oranı yüzde 15'e yükseltildi.

Tüketici kredilerindeki banka ve sigorta muameleler vergisinin (BSMV) oranı yüzde 15'e yükseltildi. Cumhurbaşkanlığının konu ile ilgili kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, bankalar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı'na aktarılmak üzere faiz, komisyon ve ücret gelirleri üzerinden yüzde 10 olarak uygulanan BSMV oranı yüzde 15'e çıkarıldı.³

İkinci el araçta yeni düzenleme

İkinci el araçlar, yıl sonuna kadar sıfır araçların liste fiyatının üzerinde pazarlanamayacak.

¹ 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerde Yer Alan Maktu Harç Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine Dair Karar, Resmi Gazete, Sayı: 32241. (7 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-9.pdf>

² Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar, Resmi Gazete, Sayı:32241, (7 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-11.pdf>

³ 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü Maddesinde Yer Alan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Nispetlerinin Tespiti Hakkındaki 28/8/1998 Tarihli ve 98/11591 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar, Resmi Gazete, Sayı:32241, (7 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-10.pdf>

İkinci el araçların, 1 Ocak 2024'e kadar üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlaması yapılamayacak.

Ticaret Bakanlığı, ikinci el araç ticaretine ilişkin yeni düzenlemeler yaptı. Ticaret Bakanlığının ikinci el araçta yeni düzenlemesi 15 Temmuz'da yürürlüğe girecek. Yönetmeliğe aykırı ilanlara 300 bin liraya kadar ceza uygulanacak.

"İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yönetmeliğe eklenen geçici bir maddeyle, ikinci el motorlu kara taşıtlarının üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlanması bu maddenin uygulanması bakımından ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti kabul edilecek. İkinci el motorlu kara taşıtlarının üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlaması 1 Ocak 2024 tarihine kadar yapılamayacak.

İkinci el motorlu kara taşıtı satışına yönelik ilan verilmesine aracılık eden gerçek veya tüzel kişiler, ikinci fıkraya aykırı ilan girişi yapanları ilan yayımlanmadan önce uyarmakla ve anılan fıkraya aykırı ilanlar ile ilan sahiplerine ilişkin tüm bilgileri Bakanlığın taleplerine uygun olarak Bakanlığa iletmekle yükümlü olacaklar. Uyarma yükümlülüğü, ilan verene taşıtın üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatı bilgisini ve girişi yapılmak istenen ilan fiyatının bu Yönetmeliğe aykırılık teşkil edeceği bilgisini içerecek.

Bakanlık, ikinci fıkra uyarınca ikinci el motorlu kara taşıtlarının sınıfını, markasını, tipini, cinsini, model yılını ve aksesuar ve/veya donanım eklenmesi halinde, üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerine eklenebilecek azami tutar ve/veya oranı belirlemeye yetkili olacak.⁴

Kişi ve şirket döviz mevduatları için KKM kararı

Yurt içi gerçek kişi ve şirketlerin döviz mevduatları için kur korumalı mevduat (KKM) dönüşüm uygulaması 30 Haziran'ı kapsayacak şekilde uzatıldı.

Yurt içi gerçek kişi ve şirketlerin döviz mevduatları için kur korumalı mevduat (KKM) dönüşüm uygulaması 30 Haziran'ı kapsayacak şekilde uzatıldı.

7 Temmuz 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi hakkında tebliğde değişiklik yapan Merkez Bankası tebliğine göre, daha önce gerçek kişi ve şirketlerin 31 Aralık 2021-31 Mart 2023 tarihleri arasında bankalardaki döviz tevdiat ve katılım fonu hesaplarını kapsayan KKM uygulaması, 30 Haziran tarihini kapsayacak şekilde uzatıldı.⁵

TCMB'den makroihtiyati sadeleşmede zorunlu karşılık adımı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, makroihtiyati önlemlerin sadeleşmesi süreci çerçevesinde ikinci adımı zorunlu karşılıklar cephesinde attı. Resmi Gazete'de yayınlanan düzenlemeyle bankaların bilançolarında tuttıkları TL ağırlığı hedefi zorunlu karşılıklar için de yüzde 60'tan 57'ye indirildi.

25 Haziran'da menkul kıymet tesisi yükümlülüğü için yüzde 60'tan 57'ye indirilen TL ağırlığı, zorunlu karşılıklar için de aynı seviyeye çekildi. Bankalar bu TL oranının altında kalırlarsa yüzde 5 zorunlu karşılık ayırmak zorunda kalacaklar.

22 Haziran 2023 tarihli PPK kararında mevcut mikro ve makroihtiyati çerçevenin, etki analizlerine dayanarak ve kademeli bir anlayışla sadeleştirileceği ifade edilmiş ve bu kapsamda ilk adım 25 Haziran'da atılarak kamuoyuna duyurulmuştu.

TL payına göre ilave zorunlu karşılık uygulamasında da hedef oran, 25 Haziran'da atılan ilk adımı tamamlayıcı şekilde, yüzde 57 olarak güncellendi. Bunu tutturamayan bankalara yine yüzde 5 zorunlu karşılık yükümlülüğü olacak.⁶

Batı Karadeniz'de selden etkilenen işveren ile sigortalıların prim ödemelerine erteleme imkânı

⁴ İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı:32240, (6 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230706-1.htm>

⁵ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/15). Resmi Gazete, Sayı: 32241. (7 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-32.htm>

⁶ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32242, (8 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230708-4.htm>

Batı Karadeniz'de selden etkilenen işveren ile sigortalıların prim ödemeleri bir yıla kadar ertelenebilecek.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Batı Karadeniz'de yaşanan sel nedeniyle bölgede faaliyet gösteren ve selden etkilenen işverenlerimiz ile sigortalılarımızın talep etmeleri halinde prim ödemelerini bir yıla kadar erteliyoruz. Selden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum." ifadelerini kullandı.⁷

⁷ T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, Twitter mesajı. (12 Temmuz 2023) <https://twitter.com/isikhanvedat/status/1679057631820804096>

13 –19 Temmuz 2023

Yeni harç tutarları belli oldu

Çeşitli hizmetler için 8 Temmuz'dan itibaren geçerli olmak üzere alınacak harç tutarları Resmi Gazete'de yayımlandı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan "Harçlar Kanunu Genel Tebliği" ile yargı, noter, vergi yargısı, tapu ve kadastro işlemleri, konsolosluk, pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti, vize, gemi ve liman, imtiyazname, ruhsatname ve diploma, trafik gibi işlemlerden alınacak harç tutarları belli oldu.

Buna göre, mahkeme başvurma harcı 123,6 lira ile 2 bin 220,6 lira arasında değişen tutarlarda uygulanacak. İcraya başvurma harcı 269,85 lira, maktu iflas harcı da 444,6 lira oldu.

Ticari işletmeler için kayıt ve tescil harçları 388,2 lira ile 13 bin 32 lira arasında, maktu noter harçları da 13,95 lira ile 2 bin 881,8 lira arasında değişen tutarlarda alınacak.

Tapu işlemlerinde, yapılan işlemin türüne göre, binde 2,27 ile binde 1593,9 arasında değişen harç oranları uygulanacak. Pasaport harçları ise 6 aya kadar olanlar için 1034,55 lira, 1 yıl süreli olanlar için 1512,45 lira, 2 yıl süreli olanlar için 2 bin 469,15 lira, 3 yıl süreli olanlar için 3 bin 507,75 lira ve 3 yıldan fazla süreli olanlar için 4 bin 943,25 lira olarak belirlendi.

Giriş vize harçları da tek giriş için 3 bin 546,3 lira, müteaddit giriş için 11 bin 578,05 lira oldu. Transit vize tutarları ise tek transit için 3 bin 456,3, çift transit için 6 bin 934,95 olarak alınacak.

Yabancılar verilecek çalışma izin belgeleri ise 1 yıla kadar (1 yıl dahil) 4 bin 635,3 lira, süresiz ve bağımsız çalışma izin belgeleri için ise 46 bin 371,75 lira olarak uygulanacak.

Ticari mahiyette olmaksızın, yolcuların kendi kullanımları için yurt dışından getirdikleri telefonların kullanım izninden alınan maktu harç tutarı ise 20 bin lira olurken sürücü belgesi harçlarında değişiklik yapılmadı.⁸

Memur maaşı ve emekli aylıklarını arttıran düzenlemeyi içeren Kanun Resmi Gazete'de yayımlandı

Tüm kamu personeline 15 bin 965 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda 8 bin 77 lira ilave ödeme yapılacaktır.

En düşük memur maaşının 22 bin 17 liraya çıkarılmasını, emekli aylıklarına yüzde 25 zam yapılmasını içeren ve bazı vergi artışlarını öngören "6 Şubat 2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kanuna göre, tüm kamu personeline 15 bin 965 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda (8 bin 77 lira) ilave ödeme yapılacaktır. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve sigorta prim kesintisine tabi tutulmayacaktır. Bu ödeme, ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan veya mali ve sosyal hakların tespitinde esas alınan aylık, ücret, zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ödemesi, ikramiye ve diğer herhangi bir ödeme unsurunun hesabında dikkate alınmayacaktır. Söz konusu kanun bugünden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girdi.

Bir defaya mahsus ek MTV ödemesi

Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve SSK emeklileri, yılın 6 ayı için enflasyon farkı ile birlikte toplamda yüzde 25 zam alacak. Düzenleme temmuz ayından itibaren uygulanacaktır. Kanun kapsamında, 6 Şubat'taki Kahramanmaraş merkezli depremlerin etkilerinin azaltılması amacıyla ortaya çıkan finansman ihtiyacının karşılanmasında kullanılmak üzere bir defaya mahsus olmak üzere ek MTV uygulanacaktır.

Düzenlemenin yayımlandığı tarihte kayıt ve tescilli bulunan otomobil, otobüs, kamyon, kamyonet, uçak ve helikopterler dahil tüm taşıtlar ile 31 Aralık 2023 tarihine kadar kayıt ve tescil edilecek olan tüm taşıtlar, ek MTV kapsamında olacaktır. Ek MTV, 2023 yılı için tahakkuk ettirilen MTV tutarı kadar olacaktır. Ek MTV iki eşit taksitte tahakkuk ettirilecek, ilk taksit ağustos ayının sonuna kadar ödenecek, ikinci taksitin ise kasım sonuna kadar ödenebilecektir. Kanunun yayımı tarihi ile 31 Aralık 2023

⁸Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Harçlar Kanunu Genel Tebliği Sayı: 32247. (13 Temmuz 2023).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230713-6.htm>

tarihleri arasında ilk defa kayıt ve tescil edilecek olan taşıtlara ilişkin ek MTV ise bu taşıtların MTV'si ile birlikte peşin ödenecek.

"Mücbir sebep hali" ilan edilen yerler MTV'den muaf tutulacak

Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca Vergi Usul Kanunu kapsamında "mücbir sebep hali" ilan edilen yerlerde, deprem tarihi itibarıyla kayıt ve tescilli olan taşıtlar, deprem nedeniyle yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı hale gelen binaların maliklerine ait taşıtlar, depremlerde ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlar ile deprem nedeniyle eşi veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybeden mükelleflere ait taşıtlar ek MTV'den müstesna olacak.⁹

Akaryakıtta ÖTV artışı

Akaryakıtta ÖTV tutarlarını artıran karar Resmi Gazete'de yayımlandı. Düzenlemeye göre bazı akaryakıt ürünlerinde 5 liralık ÖTV artışı olurken istasyonlarda benzinin litresi 34 lirayı aştı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre akaryakıtta ÖTV tutarları arttı. 16 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla geçerli olan karara göre, 95 oktan kurşunsuz benzinde litre başına 2,5265 lira olan ÖTV miktarı 7,5265 liraya, 98 oktan kurşunsuz benzinde litre başına 2,6485 lira olan ÖTV miktarı 7,8899 liraya çıktı.

Motorinde ise litre başına ÖTV miktarı 2,0559 liradan 7,0559 liraya, LPG'de 1,7780 liradan 5,7780 liraya yükseldi. 15 Temmuz'da yapılan 1,32 liralık zamlı İstanbul Avrupa yakasında benzinin litresi 28,02 liraya yükselmişti.

Son iki ayda benzin fiyatlarında yüzde 72 artış

Resmi Gazete'de yayımlanan ÖTV zammının ardından akaryakıt firmalarının sitelerinde fiyat bölümlerine yapılan güncellemeler sebebiyle gece saatlerinde girilemezken istasyonlarda benzinin litresinin 34 lirayı aştığı görüldü. Motorinin litresi ise yine istasyonlarda 26,25 liradan 32,60 liraya çıktı.

Son zamların ardından benzin fiyatlarında son 2 ayda yaklaşık yüzde 72'lik artış yaşanmış oldu. Motorinde son 2 ayda yaşanan artış ise yüzde 69'u buldu.¹⁰

EPDK'dan YEKDEM maliyet revizyonu

Temmuz ayı ve sonrası için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM) maliyeti güncellendi.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK) konuya ilişkin kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin ilgili maddeleri kapsamında, bu yılın temmuz ayı ve sonrası için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyeti revize edildi.

Temmuz ayı için öngörülen söz konusu maliyet megavatsaat başına 186 lira 33 kuruş, ağustos için 143 lira 58 kuruş, eylül için 196 lira 97 kuruş, ekim için 220 lira 22 kuruş, kasım için 205 lira 80 kuruş, aralık için de 159 lira 91 kuruş olarak belirlendi.

EPDK'nin Enerji Sektöründe Kullanılan Endüstriyel Kontrol Sistemleri İçin Güvenlik Analiz ve Test Usul ve Esasları da Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, enerji sisteminde kullanılan endüstriyel kontrol sistemlerinde yetkisiz erişim elde edilmesine veya hassas bilgilere ulaşılmasına ve sistem sürekliliğinin aksamasına neden olabilecek güvenlik açıkları tespit edilip giderilecek.¹¹

⁹ 6 Şubat 2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Resmi Gazete, Sayı:32249, (15 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230715-2.htm>

¹⁰ 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (I) Sayılı Listede Yer Alan Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi Tutarlarının Yeniden Belirlenmesi Hakkında Karar, Resmi Gazete, Sayı:32250, (16 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230716-12.pdf>

¹¹ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: 11952 Sayılı Kurul Kararı, Resmi Gazete, Sayı:32250, (16 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230716-9.pdf>

Doğalgazdaki ÖTV'ye yüzde 224 zam

Doğalgaz üzerinden alınan özel tüketim vergisi (ÖTV) tutarında yüzde 224 artışa gidildi.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na Ekli (I) Sayılı Listede Yer Alan Mallara İlişkin ÖTV Tutarlarının Yeniden Belirlenmesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, ÖTV tutarı standart metreküp başına doğalgazda 0,0747 lira, motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılan doğalgazda ise metreküp başına 2,7944 lira oldu. Doğalgazda bir önceki ÖTV oranı standart metreküp başına 0,0230 lira, motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılan doğalgazda 0,8599 lira olarak belirlenmişti.¹²

Depremzedelere hibe ve kredi desteği

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki, deprem bölgesine yönelik "Yerinde Dönüşüm" projesi kapsamında, vatandaşların kendi evlerini dönüştürebilmeleri için 500 bin lira hibe ve 500 bin lira faizsiz kredi desteği sağladıklarını açıkladı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, deprem bölgesine yönelik "Yerinde Dönüşüm" projesi kapsamında, vatandaşların kendi evlerini dönüştürebilmeleri için 500 bin lira hibe ve 500 bin lira faizsiz kredi desteği verecek.

Konuyla ilgili açıklama yapan Bakan Özhaseki, 6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından şehirlerin yeniden ayağa kaldırılacağını belirterek "Bin yılın felaketinin etkilediği ve her köşesi anılarımızla dolu şehirlerimiz, şimdi yeniden ayağa kalkıyor. Depremden etkilenen 11 ilimizde Yerinde Dönüşüm projesi kapsamında Yapım ve Dönüşüm Ofisleri açıyor, bakanlığımızın denetiminde vatandaşlarımıza kendi evini yerinde dönüştürebilsin diye 500 bin lira hibe ve 500 bin lira faizsiz kredi desteği sağlıyoruz" dedi.

Depremlerden etkilenen 11 ildeki 22 yerde Yapım ve Dönüşüm Ofisleri açılmıştı. Yerinde Dönüşüm projesine e-Devlet üzerinden başvurabiliyor ve projeye ilgili ALO 181'den bilgi alınabiliyor.¹³

Zeytinyağı ihracatında kilogram başına 20 cent kesinti

Dış talep sebebiyle yükselen dökme ve varilli zeytinyağı ihracatının, ambalajlı zeytinyağına yönlendirilerek katma değerli ürün ihracatına katkı sağlaması amacıyla her türlü dökme ve varilli zeytinyağı ihracatında kilogram başına 20 cent karşılığı Türk lirası kesintisi uygulanacak.

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Karar'da Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, her türlü dökme ve varilli zeytinyağı ihracatında kilogram başına 20 cent karşılığı Türk lirası kesinti yapılacaktır.

Cumhurbaşkanı Vekili Cevdet Yılmaz imzasıyla yayımlanan kararla, dış talepten dolayı yükselen dökme ve varilli zeytinyağı ihracatının, ambalajlı zeytinyağına yönlendirilerek katma değerli ürün ihracatına katkı sağlanmasının hedeflendiği bildirildi.¹⁴

¹² 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (I) Sayılı Listede Yer Alan Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi Tutarlarının Yeniden Belirlenmesi Hakkında Karar, Resmi Gazete, Sayı:32250, (16 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230716-12.pdf>

¹³ Mehmet Özhaseki, Twitter paylaşımı, (17 Temmuz 2023). <https://twitter.com/mehmetozhaseki/status/1680977394956394496>

¹⁴ Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar, Resmi Gazete, Sayı: 32253, (19 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230719-1.pdf>

20 – 26 Temmuz 2023

Politika faizi 250 baz puan artışla yüzde 17,50 oldu

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aldığı faiz kararı ile politika faizini 250 baz puan artışla yüzde 17,50'ye yükseltti. Para Politikası Kurulu, faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararları alındığını da bildirdi. PPK metnine doğrudan yabancı yatırımlar' ifadesi de girdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK), bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını (politika faizi) yüzde 15'ten yüzde 17,5'e yükseltti.

Haziran ayı toplantısında faizi 6,5 puan artırarak yüzde 15 olarak açıklayan Merkez Bankası'ndan anketlerdeki beklenti politika faizini yüzde 20'ye çıkarması yönündeydi. Ancak anketler her ne kadar 5 puanlık artışa işaret etse de bazı ekonomistlerin faiz artış beklentisi 2-3 puana kadar gerilemişti.

PPK metnine 'doğrudan yabancı yatırımlar' ifadesi girdi

Para Politikası Kurulu, faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararları alındığını da bildirdi.

Açıklamada ayrıca, "Doğrudan yabancı yatırımlar, dış finansman koşullarındaki belirgin iyileşme, rezervlerde süregelen artış ve turizm gelirlerinin desteğiyle cari işlemler hesabındaki dengelenme fiyat istikrarına güçlü katkıda bulunacaktır" ifadelerine yer verildi.¹⁵

KKM'ye yüzde 15 zorunlu karşılık

Kur Korumalı Mevduat hesapları için zorunlu karşılık oranı tüm vadelerde yüzde 15 oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu'nun (PPK) 20 Temmuz 2023 tarihli kararında vurgulanan seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma adımları başladı. Bu kapsamda, Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Tebliğe göre kur korumalı mevduat hesapları için zorunlu karşılık oranı yüzde 15 oldu. Düzenlemeyle sistemden yaklaşık 450 milyar TL'lik likidite çekilecek.

Son dönemde, hem kur korumalı mevduat faizlerindeki yükseliş hem de kurdaki artıştan dolayı piyasada oluşan likidite fazlası, para politikasının etkinliğini azaltma riski oluştuyordu. Merkez Bankası bu etkiyi ortadan kaldırmak için zorunlu karşılık politikasıyla likiditeyi sıkılaştıracak.¹⁶

Kanuni ve temerrüt faiz oranları güncellendi

Kamu muhasebatında 1 Temmuz'dan itibaren uygulanacak kanuni faiz ile temerrüt faiz oranları yeniden belirlendi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, bugün Resmi Gazete'de yayımlandı.

Tebliğde, genel hükümlere göre takip ve tahsil edilecek kişilerden alacaklara uygulanacak kanuni faiz oranları ile temerrüt faizi oranları değiştirildi.

¹⁵Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu Kararı, Sayı: 2023-25. (20 Temmuz 2023).

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/d18cb8e9-11d1-4b3a-a3e7-9eff9cef7bcd/DUY2023-25.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-d18cb8e9-11d1-4b3a-a3e7-9eff9cef7bcd-oBOZeLO>

¹⁶ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı:2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı:32255, (21 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230721-3.htm>

Buna göre, 1 Temmuz 2023'ten itibaren kanuni faiz oranı sözleşmeyle tespit edilmemişse yüzde 9, temerrüt faiz oranı sözleşmeyle belirlenmemişse yüzde 9, ticari işlerde yüzde 16,75 olarak uygulanacak. Tebliğ, 1 Temmuz'dan itibaren geçerli olacak.¹⁷

İlaç fiyatlandırmasında yüzde 30,5 artış

Beşeri tıbbi ürünlerde 1 euro değeri yüzde 30,5 oranında artırılarak 14,0387 TL olarak belirlendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile beşeri tıbbi ürünlerin fiyatlandırılmasında kullanılan 1 euro değeri yüzde 30,5 oranında artırıldı.

Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar Resmi Gazete'de yayımlandı. Böylelikle 1 euro değeri 2023 Temmuz ayında yüzde 30,5 oranında artırılarak 14,0387 TL olarak belirlendi.

Yapılan değişiklikle söz konusu karara geçici dokuzuncu madde eklenerek "Beşeri tıbbi ürünlerin fiyatlandırılmasında kullanılacak Türk lirası cinsinden 1 euro değeri, 2023 yılı Temmuz ayında yüzde 30,5 oranında artırılarak 14,0387 TL olarak belirlenmiştir" ifadesine yer verildi.

Artışla barem değeri fiyat korumalı ürünlerde 48,41 TL, diğer ürünlerde ise 25,30 TL oldu.

Karar ile dönemsel euro değeri güncellemesinde geçici 7'nci madde kapsamında uygulanan 4 TL'ye kadar olan artışlar dikkate alınmayacak. Güncelleme sonrasında uygulanacak olan 4 TL'ye kadar olan artışlar, TL değerinde değişiklik yapılmadan ürünlerin depocuya satış fiyatları üzerine eklenecek.¹⁸

Tarımsal üreticilere düşük faizli kredi kararında değişiklik

Kahramanmaraş merkezli depremlerde zarar gören bazı illerdeki tarımsal üreticilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince (TKK) düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin karar yeniden düzenlendi.

Depremlerde zarar gören bazı illerde tarımsal üreticilere düşük faizli kredi kullandırılmasına kararlara dair değişiklik ve yer altı maden işletmelerinde destek verilmesine ilişkin kararda değişiklik Resmi Gazete'de yayımlandı.

Karar ile 6 Şubat'ta meydana gelen depremlerde zarar gören bazı illerdeki tarımsal üreticilere, Ziraat Bankası ve TKK tarafından düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin kararlar kapsamında kredi borçlarının ertelenmesine dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda değişiklik yapıldı.

Buna göre 21 Şubat 2023 tarihli ve 6816 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki Kararın 2'nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan, "Hasar tespit komisyonu kararlarının, bu kararın yayımı tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde hazırlanmış olması esastır." cümlesi "Hasar tespit komisyonu kararlarının, bu kararın yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde hazırlanmış olması esastır." şeklinde değiştirildi. Karar, 6 Şubat'tan geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi.¹⁹

Maden işletmelerine destek kararında düzenleme

¹⁷Hazine ve Maliye Bakanlığının: Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra no:80)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı:32256, (22 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230722-13.htm>

¹⁸Beşeri Tıbbi Ürünleri Fiyatlandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar, Resmi Gazete, Sayı:32257, (23 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230723-6.pdf>

¹⁹6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Zarar Gören Bazı İllerdeki Tarımsal Üreticilerin, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Düşük Faizli Kredi Kullandırılmasına İlişkin Kararlar Kapsamındaki Kredi Borçlarının Ertelenmesine Dair 21/2/2023 Tarihli ve 6816 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7397), Resmi Gazete, Sayı:32256, (22 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230722-6.pdf>

Yer Altı Maden İşletmelerinde Meydana Gelen Maliyet Artışlarının Karşıllanması Amacıyla Destek Verilmesine İlişkin Karar'da da değişikliğe gidildi. Resmi Gazete'de yayımlanan karar, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun geçici 29'uncu maddesi gereğince alındı.

Buna göre, söz konusu kararın 6'ncı maddesinin, birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "31/12/2022" ibareleri "31/12/2023" şeklinde değiştirildi.

Kararın ikinci fıkrasının (b) bendinin birinci cümlesi ise "3213 sayılı Kanun kapsamında işletme faaliyetlerinin durdurulması halinde işletme faaliyetine müsaade edilen tarihe kadar, üretime hazırlık faaliyetlerinin işletme projesine aykırı olduğunun tespit edilmesi halinde bu aykırılığın giderildiği tarihe kadar, daimî nezaretçi ataması yapılmaksızın çalışıldığının tespit edilmesi halinde ise daimi nezaretçi ataması yapılan tarihe kadar geçen sürelerde destek ödemesi yapılmaz." şeklinde yeniden düzenlendi. Aynı kararın 8'inci maddesinin, ikinci ve üçüncü fıkrasında yer alan "31/12/2022" ibareleri de "31/12/2023" şeklinde değiştirildi.

Değişikliğe ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Ocak 2023 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi.²⁰

Merkez Bankası'ndan seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma adımları

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma adımları kapsamında yeni düzenlemeleri, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

25 Temmuz 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma adımları kapsamında yeni düzenlemelerine göre, ihracat ve yatırım kredileri ile deprem bölgesine yönelik krediler, Merkez Bankası'nın kredileri sınırlandırıcı tüm tedbirlerinin dışında tutuldu.

Sıkılaşma sürecini destekleyen adımları tamamlayıcı olarak kredi büyümesine göre menkul kıymet tesisi kapsamında yüzde 3 olan TL ticari krediler için aylık büyüme sınırının yüzde 2,5 olarak belirlenmesine karar verildi.

İhracat, yatırım, tarım ve esnaf kredileri sınırlandırmaya dahil değil

Piyasa mekanizmasının işlevselliğini artırmak için faiz oranına göre menkul kıymet tesisi uygulaması sadeleştirildi. Buna göre, ihracat ve yatırım kredileri hariç TL ticari kredilerde birinci kademe kaldırılarak faiz sınırı tek kademe olarak uygulanacak.

Finansal kaynakların verimli kullanımının desteklenmesi amacıyla taşıt kredilerinde yüzde 3 olan büyüme sınırının yüzde 2 olarak belirlenmesine, ihtiyaç kredilerinde ise değişikliğe gidilmeyerek yüzde 3 sınırının korunmasına karar verildi.²¹

Ayrıca, enflasyonun kontrolü ve iç talebin dengelenmesi kapsamında kredi kartı nakit kullanımlarına ve kredili mevduat hesaplarına uygulanan aylık azami faiz oranı yüzde 2,89'a yükseltildi. Söz konusu oran,

²⁰ Yer Altı Maden İşletmelerinde Meydana Gelen Maliyet Artışlarının Karşıllanması Amacıyla Destek Verilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7398), Resmi Gazete, Sayı:32256, (22 Temmuz 2023) <https://twitter.com/mehmetozhaseki/status/1680977394956394496>

²¹ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32259, (25 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230725-3.htm>

25 Temmuz'da Merkez Bankası'nın resmi internet sitesinde yayımlanarak 1 Ağustos 2023'ten itibaren geçerli olacak.²²

İhracat desteği artırıldı

Merkez Bankası, ayrıca, ihracatçıların finansmana erişimini desteklemek ve ihracat desteğini artırmak amacıyla aldığı kararları da duyurdu. Buna göre, reeskont kredilerinin günlük limiti 1,5 milyar TL'ye yükseltildi.

Reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılmasına ve kullandırılarda ihracat artış performansının dikkate alınmasına karar verildi. Sadeleşme süreci kapsamında reeskont kredilerine erişim şartları kolaylaştırıldı. Reeskont kredisi kullanımında yüzde 30 ilave ihracat bedeli satış koşulu kaldırıldı.

Reeskont kredi vadesi boyunca verilen döviz almama taahhüdünden, ithalat ödemeleri kapsamındaki döviz alımları istisna tutuldu.²³

3 ayda 110 bin kişiye yaklaşık 935 milyon kısa çalışma ödeneği aldı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, kısa çalışma ödeneği uygulaması kapsamında son 3 ayda 110 bin kişiye yaklaşık 935 milyon lira ödeme gerçekleştirildiğini bildirdi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, 3 ay daha uzatılan kısa çalışma ödeneği uygulaması kapsamında son 3 ayda 110 bin kişiye yaklaşık 935 milyon lira ödeme gerçekleştirildiğini duyurdu.

Işıkhan, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle 3 ay daha uzatılan kısa çalışma ödeneği uygulamasından, 3 aylık sürede 110 bin kişiye yaklaşık 935 milyon lira kısa çalışma ödemesi gerçekleştirildi. Uzatılan 3 aylık süreçte ise yaklaşık 115 bin kişinin kısa çalışma ödeneğinden faydalanması beklenmektedir. Yaklaşık 1 milyar liralık ödeme yapılacağını öngörüyoruz. Tüm imkanlarımızla milletimizin yanındayız"²⁴ ifadelerini kullandı.

Serbest bölgede elektrik üretene lisans imkanı

Serbest bölgelerde elektrik üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere, sadece kendi ihtiyacını karşılamak üzere önlisans veya üretim lisansı verilecek.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun konuya ilişkin kurul kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, elektrik piyasasına ilişkin mevzuat ve Ticaret Bakanlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünün ilgili yazısı çerçevesinde, serbest bölgelerde, bakanlık tarafından olumlu görüş verilmesi kaydıyla, sadece kendi ihtiyacını karşılamak üzere, elektrik üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere önlisans veya üretim lisansı verilecek.

Üretim lisanslarına konu tesislerde ihtiyaç üzerinde elektrik üretilmesi durumunda bu elektrik hiçbir şekilde satışa konu edilmeyecek. Söz konusu bölgelerde kurulan lisanssız üretim tesisleri hakkında, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında işlem tesis edilecek. Ayrıca, söz

²² Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/16)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32259, (25 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230725-4.htm>

²³ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Seçici Kredi ve Miktarlı Sıkılaştırma Kararları Hakkında Basın Duyurusu, Sayı: 2023-28, (25 Temmuz 2023) <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/684b012e-ea1c-4f3b-a126-bb226b562615/DUY2023-28.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-684b012e-ea1c-4f3b-a126-bb226b562615-oC90Ve5>

²⁴ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı 25/07/2023 tarihli Twitter paylaşımı, https://twitter.com/isikhanvedat/status/1683820472406880256?s=48&t=IVZ_DpMZl8jN7_IEYWB3yQ

konusu bölgelerde yer alan mevcut üretim tesisleriyle ilgili olarak lisans tadil talepleri kapsamındaki iş ve işlemlere devam edilecek."²⁵

²⁵ 12 Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 20/07/2023 Tarihli ve 11960 Sayılı Kararı, Resmi Gazete, Sayı: 32259, (25 Temmuz 2023)
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230725-6.pdf>

27 Temmuz – 2 Ağustos 2023

Ek MTV'nin esasları belli oldu

Resmi Gazete’de yayımlanan Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi uygulamasına ilişkin Tebliğ’e göre Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi’ni ödemeyenler araçlarını satamayacak, trafikten çekemeyecek, hurdaya ayıramayacak veya yurt dışına çıkaramayacak.

Gelir İdaresi Başkanlığı, depremlerin yol açtığı ekonomik kayıpların telafisi gerekçesiyle 7456 sayılı yasayla getirilen ek motorlu taşıtlar vergisinin (MTV) tahsiline ilişkin esasları belirledi.

Resmi Gazete'nin 28 Temmuz 2023 tarihli sayısında yayımlanan tebliğe göre, ilgili yasanın yayımı tarihinde sicilde kayıt ve tescilli bulunan taşıtlar ile 31 Aralık 2023 tarihine kadar ilk defa tescil edilecek olan taşıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, 2023 yılı için tahakkuk ettirilen MTV tutarı kadar ek MTV'ye tabi olacak.

Ek MTV, birinci taksiti ilgili kanunun yayımlandığı ayı izleyen ayın sonuna kadar, ikinci taksiti ise 2023 yılının Kasım ayı sonuna kadar olmak üzere iki eşit taksitte ödenecek.

İlgili yasanın yayım tarihi ile 31 Aralık 2023 tarihleri arasında sicile ilk defa kayıt edilecek olan taşıtlara ilişkin ek MTV ise bu taşıtların MTV'si ile birlikte peşin olarak tahsil edilecek

Ek motorlu taşıtlar vergisi ödenmeden, trafikten çekme, hurdaya çıkarma ve yurt dışına çıkarma nedeniyle tescil kaydı kapatma işlemi yapılamayacak. Yasanın yayım tarihinden sonraki bir tarihte taşıtın satış veya devrinin yapılması ek mükellefini değiştirmeyecek.

Mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerdeki mükellefler ek MTV ödemeyecek

Mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerde; deprem tarihi itibarıyla tescilli olan taşıtlar, deprem nedeniyle yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı hâle gelen binaların sahiplerine ait taşıtlar, depremlerde ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlar ile deprem nedeniyle eşi veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybeden mükelleflere ait taşıtlar ek motorlu taşıtlar vergisinden istisna tutulacak.²⁶

TCMB'nin enflasyon tahmininde keskin artış

İlk Enflasyon Raporu sunumunu gerçekleştiren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yeni başkanı Hafize Gaye Erkan, TCMB'nin 2023 yıl sonu tahminini yüzde 22,3'ten yüzde 58'e çıkardığını açıkladı. Erkan, TCMB'nin temel amacının fiyat istikrarı olduğunu ifade etti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) yeni başkanı Hafize Gaye Erkan ilk enflasyon raporu sunumunda bankanın yıl sonu enflasyon tahminlerinde keskin bir yukarı yönlü revizyona gittiğini açıkladı.

Bir önceki Enflasyon Raporu'nda yüzde 22,3 olarak öngörülen 2023 yıl sonu TÜFE tahmininin yüzde 58'e yükseltildiğini açıklayan Erkan, para politikası ve miktarsal sıkılaştırma önlemlerinin enflasyon ana trendine olumlu etkisinin 2024 ikinci çeyrekte görülmeye başlanacağını söyledi.

2024'ün ikinci çeyreğinde enflasyon yüzde 60 ile zirveyi görebilir

²⁶ Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan: 7456 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesiyle İhdas Edilen Ek Motorlu Taşıtlar Vergisine İlişkin Genel Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32262. (28 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230728-7.htm>

Enflasyonda zirvenin yüzde 60 civarı ile 2024 ikinci çeyrekte görüleceğini tahmin ettiklerini bildiren TCMB, Erkan başkanlığında iki toplantıda politika faizini 900 baz puan artışla yüzde 17,50'ye yükseltti.

Banka faiz açıklamalarında sıkılaşma sürecinin kademeli olacağını vurgulamıştı. Seçim sonrası artan kur, vergi ve maaş ayarlamaları ile yılın ikinci yarısında geçtiğimiz yıl kaynaklı baz etkisinin azalması üzerine birçok kurum Türkiye TÜFE tahminlerini yukarı yönlü revize etmeye başlamıştı.

TCMB kurun enflasyona etkisini hesapladı

Kur geçişkenliğinin boyutunu, standart vektör otoregresyon (VAR), Bayeşçi VAR ve zamana göre değişen parametre modelleri gibi farklı modeller üzerinden takip ettiğini belirten TCMB, model sonuçlarına göre son bir yıllık dönem için maliyet kanalından gelen geçişkenliğin yüzde 25 civarında olabileceğini tahmin etti. Böylece TCMB, döviz kuru sepetindeki yüzde 10'luk bir değer artışının tüketici fiyatlarına maliyet kaynaklı etkisinin bir yıllık bir süre zarfında 2,5 puan civarında olduğunu öngördü.

Söz konusu rakamın ortalama bir etki olduğunu belirten TCMB, döviz kurundan enflasyona geçiş etkisinin dönemsel faktörlere göre değişebileceğini de belirtti. Buna göre, 1 Temmuz 2023'ten itibaren kanuni faiz oranı sözleşmeyle tespit edilmemişse yüzde 9, temerrüt faiz oranı sözleşmeyle belirlenmemişse yüzde 9, ticari işlerde yüzde 16,75 olarak uygulanacak. Tebliğ, 1 Temmuz'dan geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi.²⁷

TCMB: Sadeleşme süreci kademeli olmaya devam edecek

Para Politikası Kurulu (PPK) toplantı özetinde Kurul, mevcut mikro ve makroihtiyati çerçeve, piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirileceği, sadeleşme sürecinin kademeli olmaya devam edeceği değerlendirilmesinde bulundu. Kurul, sadeleşme sürecinde atılan adımların hızı ve sıralamasının etki analizleri ile belirlendiğine dikkat çekildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu toplantı özetinde, mevcut mikro- ve makroihtiyati çerçevenin makro finansal istikrarı destekleme ve piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artırması konularında geliştirilmesi gerektiği saptamalarını tekrarladı.

Bu doğrultuda, söz konusu çerçevede sadeleşme politikasının devamına karar verildiğine dikkat çekilen özette, "Mevcut mikro- ve makroihtiyati çerçeve, piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirilecektir.

Sadeleşme süreci kademeli olmaya devam edecektir" ifadeleri kullanıldı. Sadeleşme sürecinde atılan adımların hızı ve sıralamasının etki analizleri ile belirlendiği belirtilen kurul özetinde, politika faizi, enflasyonun ana eğilimini geriletecek ve enflasyonu orta vadede yüzde 5 hedefine ulaştıracak parasal ve finansal koşulları sağlayacak şekilde belirleneceği dile getirildi.

²⁷ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Enflasyon Raporu 2023-III, (27 Temmuz 2023) https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/d2e5a80e-e1d4-44cb-9825-ab60782970b9/enf23_iii_tam.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-d2e5a80e-e1d4-44cb-9825-ab60782970b9-oCmqZcn

Karar ile dönemsel euro değeri güncellemesinde, geçici 7'nci madde kapsamında uygulanan 4 TL'ye kadar olan artışlar dikkate alınmayacak. Güncelleme sonrasında uygulanacak olan 4 TL'ye kadar olan artışlar, TL değerinde değişiklik yapılmadan ürünlerin depocuya satış fiyatları üzerine eklenecek.²⁸

Deprem bölgesinde yapılandırma ödemeleri uzatıldı

Deprem bölgesinde mücbir sebep halinin devam ettiği illerde yapılandırma taksitlerinin ödeme süresi uzatıldı.

Deprem bölgesinde mücbir sebep halinin devam ettiği Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya ile Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde yapılandırmadan kaynaklanan taksit ödeme süreleri uzatıldı.²⁹

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararına göre, sayılan yerlerde yapılandırma kapsamında kamu dairelerine borçlu olanların ödemeleri gereken taksitlerin süresi mücbir sebep halinin 31 Kasım'a kadar devam etmesi nedeniyle, ilk taksitin bu tarihten sonraki ayda, sonraki taksitlerin ödeme süreleri de bu ayı takip eden ikişer aylık dönemler halinde uzatılmasına karar verildi.

Karar kapsamında ayrıca, 7256 sayılı kanunun ilgili maddeleri uyarınca belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken taksitlerin süresi ise mücbir sebep halinin sona erdiği 31 Kasım'ı izleyen aydan başlayarak aylık taksitler halinde ödenmek üzere uzatıldı. Dönemsel euro değeri güncellemesinde, geçici 7'nci madde kapsamında uygulanan 4 TL'ye kadar olan artışlar dikkate alınmayacak. Güncelleme sonrasında uygulanacak olan 4 TL'ye kadar olan artışlar, TL değerinde değişiklik yapılmadan ürünlerin depocuya satış fiyatları üzerine eklenecek.³⁰

Kısa çalışma ödeneği süresinin 3 ay uzatılmasına ilişkin karar Resmi Gazete'de

Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle bölgesel kriz gerekçesiyle kısa çalışma uygulanan işyerleri için kısa çalışma ödeneğinin süresinin 7 Ağustos 2023'e kadar uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzalı karar, 9 Mayıs'tan geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi.

Karara göre, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun ek 2'nci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle bölgesel kriz gerekçesiyle 8 Mayıs 2023 tarihine kadar kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan

²⁸ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu Kararı, Sayı: 2023-25. (20 Temmuz 2023). <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/66ab14dc-9eb4-447c-be4a-5678c41c7b67/DUY2023-29.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-66ab14dc-9eb4-447c-be4a-5678c41c7b67-oCn2.lm>

²⁹ 6/2/2023 Tarihinde Kahramanmaraş İlinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya İlleri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı İlçelerinde Devam Eden Mücbir Sebebe İstinaden, 7256 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 7326 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda Yer Alan Taksit Ödeme Sürelerinin Yeniden Belirlenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7405), Resmi Gazete, Sayı:32261, (27 Temmuz 2023 <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230727-4.pdf>

³⁰ 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Kahramanmaraş Merkezli Depremler Nedeniyle Bölgesel Kriz Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7410), Resmi Gazete, Sayı:32263, (29 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230729-4.pdf>

işyerleri için kısa çalışma ödeneğinin süresi, işverenlerin başvurması koşulu ve daha önceden kısa çalışmadan yararlanan aynı işçiler için ve aynı şartları aşmamak kaydıyla, 8 Mayıs ve öncesinde kısa çalışma uygulaması biten işyerleri bakımından 9 Mayıs'tan itibaren (bu tarih dahil), 8 Mayıs'tan sonra kısa çalışma uygulaması biten işyerleri bakımından ise kısa çalışma bitiş tarihini izleyen tarihten itibaren, 7 Ağustos 2023 tarihine kadar yeni bir uygunluk tespiti yapılmasına gerek bulunmaksızın uzatıldı.³¹

TL dönüşümüne kurumlar vergisi istisnasına yeni düzenleme

Kurumların, döviz tevdiat ve katılma hesaplarındaki yabancı paralarını TL'ye çevirmeleri durumunda vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlarının kurumlar vergisinden müstesna olması 30 Haziran 2023 itibarıyla uygulanacak.

Konuya ilişkin Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararına göre, kurumların 31 Mart 2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 31 Aralık 2023 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az 3 ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dahil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutuluyor.

Kararla, söz konusu vergi istisnası, 30 Haziran 2023 tarihli bilançolarda yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulanacak.³²

Elektrikli araç şarj istasyonu faaliyetlerine düzenleme

Müstakil elektrikli araç şarj istasyonları için iş yeri açma ve çalışma ruhsatı, diğer iş yerleri ve toplu yapılarda kurulacak istasyonlar için faaliyet izin belgesi düzenlenmesine ilişkin yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'te değişiklik içeren düzenlemeye göre "elektrikli araç şarj istasyonu alanı" olarak ayrılmış parsellerde kurulacak müstakil elektrikli araç şarj istasyonları için iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenecek.

Diğer iş yerlerinde ve toplu yapılarda kurularak faaliyette bulunacak elektrikli araç şarj istasyonları için yetkili idarelerce yer seçimi yapılacak ve faaliyet izin belgesi düzenlenecek. Yer seçimi ve faaliyet izin belgesi düzenlenen istasyonlar için ayrıca iş yeri açma ve çalışma ruhsatı gerekmeyecek.

Elektrikli araç şarj istasyonlarına çalışma ruhsatını büyükşehir belediyeleri verecek

Elektrikli araç şarj istasyonlarına iş yeri açma ve çalışma ruhsatı ile yer seçimi ve faaliyet izin belgesi, büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından verilecek.

³¹ 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Kahramanmaraş Merkezli Depremler Nedeniyle Bölgesel Kriz Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7410), Resmi Gazete, Sayı:32263, (29 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230729-4.pdf>

³² 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14 üncü Maddesinin Dördüncü Fıkrasında Yer Alan İstisnanın, Kurumların 30/6/2023 Tarihli Bilançolarında Yer Alan Yabancı Paralar İtibarıyla da Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7408), Resmi Gazete, Sayı:32263, (29 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230729-2.pdf>

İş yeri açma ve çalışma ruhsatı ile işletilen müstakil elektrikli araç şarj istasyonları bünyesinde idari bina, tuvalet, market, çay ocağı, mescit, büfe, kafe, kafeterya, oto elektrik, lastikçi, yıkama yağlama gibi faaliyet konuları ve yapı elemanları bulunabilecek.

Yer seçimi ve faaliyet izin belgesi için araç şarj istasyonu alanı ve istasyon nedeniyle faydalanılan alanlar toplamı olacak şekilde her metrekare için büyükşehirlerde 50 lira, diğer yerlerde 25 lira üzerinden ücret alınacak.

Tespit edilen bu tutarlar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılabilecek. Bu ücret dışında, istasyonlar için herhangi bir ücret veya bedel alınamayacak.³³

Ticaret Bakanlığı'ndan e-ihracat destek paketi

Ticaret Bakanlığı e-ihracatın, genel ihracattaki payının yüzde 10'a çıkarılması hedeflediğine dair açıklama yaptı.

Ticaret Bakanlığı, e-ihracatın desteklerimizle birlikte genel ihracat içindeki payının yüzde 10'a çıkarılması öncelikli hedeflerimizdendir açıklamasında bulunarak e-ihracat yapan firmalar için hazırlanan destek paketlerine ilişkin açıklama yaptı.

Bakanlık yaptığı yazılı açıklamada, e-ihracat destek paketi ile tüm e-ihracat ekosistemini kapsayacak şekilde Türk ürünlerinin ve markalarının dünyaya tanıtılmasında gerekli destekleri sağlayacağı belirtilerek "Oluşturduğumuz destek paketleri ile e-ihracatımızın genel ihracatımız içerisindeki yüzde 1,5 oranındaki payını yüzde 10'a çıkarmayı ve böylece, dünyada hızla yükselmekte olan sınır ötesi ticaret pazarında ülkemiz ihracatçılarının etkin ve aktif bir şekilde rol almasına öncülük etmesine yardımcı olmak hedeflenilmektedir" denildi.

Desteklerin kapsamı hakkında Bakanlıktan yapılan açıklama şöyle...

- Yurtdışı dijital pazaryerleri üzerinden gerçekleştirdiği tanıtımları (Dijital pazaryeri tanıtım desteği),
- Sipariş karşılama hizmetlerine ilişkin giderleri (Sipariş karşılama hizmeti desteği),
- Hızlı teslimatını sağlamak ve iade süreçlerini yönetmek üzere kiraladıkları yurt dışındaki depolarına ilişkin kira giderleri (depo kira desteği),
- Hedef ülkelerin yurt dışı pazaryerlerinde çevrim içi mağaza açılmasına, bu mağazaların yıllık ödemeleri ve ülkelerin e-ticaret paydaşlarından alacakları hizmetlere ilişkin giderleri (Çevrim içi mağaza ve hedef ülke e-ticaret paydaşlarından alınan hizmet desteği),
- Yurt dışı pazaryerleri üzerinden gerçekleştirilen hedef ülkelerdeki pazaryeri komisyon giderleri (pazaryeri komisyon gideri desteği), -E-ihracata yönelik pazarlama ve tanıtım faaliyetleri (e-ihracat tanıtım desteği),
- Yurt dışında e-ticarete ilişkin pazara giriş stratejileri ile eylem planlarının oluşturulabilmesi amacıyla satın aldıkları sektör, ülke ve e-ihracat odaklı raporlara ilişkin giderleri (pazara giriş rapor desteği),

³³ İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 7433), Resmi Gazete, Sayı: 32263, (29 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230729-28.pdf>

-Yurt dışı pazaryerleri ve yurt dışı pazaryerlerine ilişkin yurt içinde yapacakları entegrasyon hizmetlerine ait giderleri, (yurt dışı pazaryeri entegrasyonu desteği),
Gibi çok kapsamlı ihtiyaçları desteklenmektedir.³⁴

Yapılandırma taksitleri ve bazı vergilerin ödeme süreleri uzatıldı

Gelir İdaresi Başkanlığınca (GİB), 2023 yılına ait gelir vergisi ile motorlu taşıtlar vergisinin 2. taksiti ödeme süresinin 4 Ağustos'a kadar uzatıldığı bildirildi.

GİB'in internet sitesinde yer alan duyuruya göre, 31 Temmuz 2023 tarihli ve 158 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 31 Temmuz 2023 günü sonuna kadar ödenmesi gereken bu yılki gelir vergisinin 2. taksiti, motorlu taşıtlar vergisinin 2. taksitinin ödeme süresi, 7440 sayılı Kanunun peşin ve 1. ile 2. taksitlerinin ödeme süresi ile verilmesi gereken 2023/Haziran dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 4 Ağustos günü sonuna kadar uzatıldı.

Öte yandan e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi de söz konusu güne kadar uzatıldı.³⁵

BDDK'dan kredi kartlarında taksit sınırlaması

BDDK, kredi kartlarında havayolu, seyahat ve konaklama ile ilgili yurt dışı harcamalarda taksitlendirmeyi yasakladı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), kredi kartıyla taksitli harcamalara yönelik yeni kararlar aldı. Buna göre, havayolu, seyahat acenteleri ve konaklama ile ilgili yurt dışı harcamalara taksit yapılmayacak.

Kurumdan yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi:

“Finansal istikrarın güçlendirilmesine yönelik atılacak koordineli adımlar kapsamında 31 Temmuz 2023 tarihinde Kurumumuz internet sitesi üzerinden kamuoyuna duyurulduğu üzere, sermaye yeterliliği standart oranları hesaplamasında dikkate alınan risk ağırlıklarının ihtiyaç kredileri, bireysel kredi kartları, tüketicilere kullanılacak binek araç edinimi amaçlı taşıt kredileri ile taşıt teminatlı krediler ve tüketiciler ile yapılacak finansal kiralama işlemleri açısından artırılmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, kredi kartlarında uygulanan taksitlendirme sürelerinin; havayolları, seyahat acenteleri ve konaklama ile ilgili yurt dışına ilişkin harcamalarda uygulanmamasına ve söz konusu harcamalarda taksitlendirme yapılmamasına karar verilmiştir.”³⁶

İnegöl'deki yangında hasar gören işletmelere "Acil Destek Paketi"

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, daha önce deprem ve sel felaketlerinde uygulanan KOSGEB Acil Destek Kredisi'nin İnegöl'de yaşanan yangından etkilenen işletmeler için de devreye alınacağını duyurdu.

³⁴ T.C. Ticaret Bakanlığından: E-İhracata Desteklerimizle Birlikte Genel İhracat İçindeki Payını %10'a Çıkarılması Öncelikli Hedeflerimizdendir, (31 Temmuz 2023) <https://ticaret.gov.tr/haberler/e-ihracata-desteklerimizle-birlikte-genel-ihracat-icin-deki-payini-10a-cikarilmasioncelikli-hedeflerimizdendir>

³⁵ Gelir İdaresi Başkanlığından: Gelir Vergisi, MTV ve 7440 Sayılı Kanunun Ödeme Süreleri ile Bazı Bildirim, Oluşturma ve Yüklenme Süreleri 4 Ağustos 2023 Tarihine Uzatıldı, (31 Temmuz 2023) <https://www.gib.gov.tr/node/170731>

³⁶ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından: Yangında Hasar Gören İşletmelere Acil Destek Paketi, (2 Ağustos 2023) <https://www.sanayi.gov.tr/medya/haber/yaninda-hasar-goren-isletmelere-acil-destek-paketi>

Bursa'nın İnegöl ilçesinde orman ürünleri fabrikasında başlayan ve aynı kompleks içerisinde bulunan diğer fabrikalara da sıçrayan yangında hasar gören işletmeler için KOSGEB Acil Destek Kredisi devreye alınıyor.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, KOSGEB, yangında hasar gören tesislerin, ihtiyaçlarını karşılayarak faaliyetlerine hızla dönmesi amacıyla Acil Destek Paketi'ni devreye almak için çalışmalara başladı.

İlk 12 ay ödemesiz 36 ay taksitli ve sıfır faizli kredi

Yangının hasar verdiği tesislerin, ihtiyaçlarına yönelik kullanacakları kredilerin kar payı ve faizinin tamamı KOSGEB tarafından karşılanacak. Böylelikle işletmeler ilk 12 ayı ödemesiz olmak üzere toplamda 36 ay taksitli, sıfır faizli kredi kullanabilecek. Kredi başvuru sürecinde teminat sıkıntısı yaşayan işletmelere, Kredi Garanti Fonu teminat sağlayacak.

Acil Destek Kredisi daha önce de deprem ve sel bölgelerinde uygulanmıştı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Daha önce deprem ve sel felaketlerinde uyguladığımız KOSGEB Acil Destek Kredisi'ni, İnegöl'de yaşanan yangından etkilenen işletmelerimiz için de devreye alacağız. Sanayicilerimize ve çalışanlarımıza geçmiş olsun. Allah ülkemizi her türlü afetten korusun." ifadelerini kullandı.³⁷

Şeker kotası yüzde 5,8 artırıldı

Türkiye şeker sektöründe 2023-2024 pazarlama yılı için kotalar belirlenirken A kotasında miktar 2 milyon 910 bin ton oldu.

Cumhurbaşkanı Kararı ile 2023-2024 pazarlama yılı şeker kotaları belirlendi. Buna göre bir önceki dönemde 2 milyon 750 bin ton olan A kotası yüzde 5,8 artırılarak 2 milyon 910 bin dolara çıkarıldı. Bunun içinde pancar kotası 2 milyon 681 bin tondan 2 milyon 837 bin tona çıkarıldı.

Nişasta bazlı şeker kotasının yüzde 2,5 olan pancar şekerine oranı değiştirilmedi. Bu ürünün kota miktarı 68 bin 750 tondan 72 bin 750 tona yükseltildi.

Fabrika ve grup bazında yapılan dağılıma göre Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş'nin kotası 1 milyon 44 bin ton, Kayseri Şeker Fabrikası'nın kotası 474 bin 870 ton, Konya Şeker'in kotası ise 457 bin 280 ton olarak belirlendi.

Nişasta Bazlı Şeker kotası ise Cargill için 31 bin 893 ton, ADM için 22 bin 633 ton, Pendik Nişasta için 10 bin 330 ton, Tat Nişasta için 4 bin 685 ton, Sunar için 3 bin 209 ton oldu. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, KOSGEB, yangında hasar gören tesislerin, ihtiyaçlarını karşılayarak faaliyetlerine hızla dönmesi amacıyla Acil Destek Paketi'ni devreye almak için çalışmalara başladı.³⁸

³⁷ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Finansal İstikrarın Güçlendirilmesine Yönelik Kurul Kararlarına İlişkin Basın Açıklaması (31 Temmuz 2023)
<https://www.bddk.org.tr/Duyuru/EkGetir/2016?ekId=841>

12

³⁸ 2023/2024 Pazarlama Yılı Şeker Kotalarının Belirlenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7450), Resmi Gazete, Sayı: 32267, (2 Ağustos 2023)
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230802-2.pdf>

2023 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracat %8,4 oranında artışla 20 milyar 93 milyon dolar, ithalat %11,1 oranında artışla 32 milyar 476 milyon dolar oldu. 2023 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise, ihracat %0,6 oranında azalışla 143 milyar 435 milyon dolar, ithalat %5,1 oranında artışla 217 milyar 52 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Tablo : Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. Oran (%)
Temmuz	2022	18.537	29.239	47.775	-10.702	63,4
	2023	20.093	32.476	52.569	-12.383	61,9
	Değişim %	8,4	11,1	10,0	15,7	.
Ocak-Temmuz	2022	144.227	206.505	350.732	-62.279	69,8
	2023	143.435	217.052	360.487	-73.618	66,1
	Değişim %	-0,6	5,1	2,8	18,2	.

2023 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre;

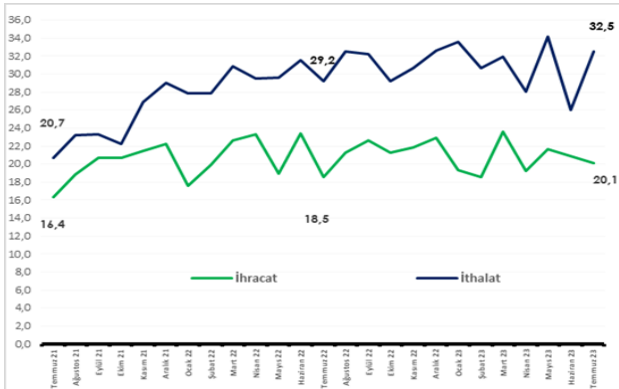
- ✓ İhracat, %8,4 oranında artarak 20 milyar 93 milyon dolar,
- ✓ İthalat, %11,1 oranında artarak 32 milyar 476 milyon dolar,
- ✓ Dış ticaret hacmi, %10,0 oranında artarak 52 milyar 569 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

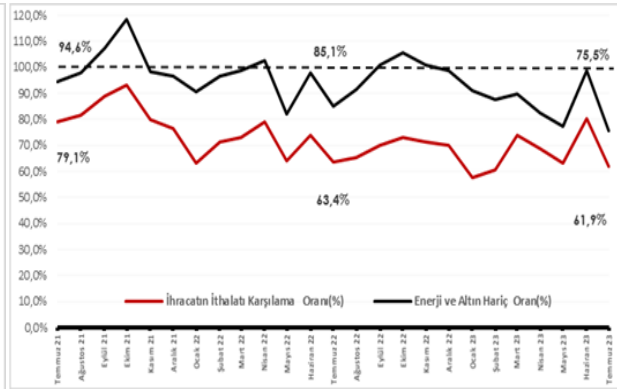
- ✓ İhracat, %0,6 oranında azalarak 143 milyar 435 milyon dolar,
- ✓ İthalat, %5,1 oranında artarak 217 milyar 52 milyon dolar,
- ✓ Dış ticaret hacmi, %2,8 oranında artarak 360 milyar 487 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre;

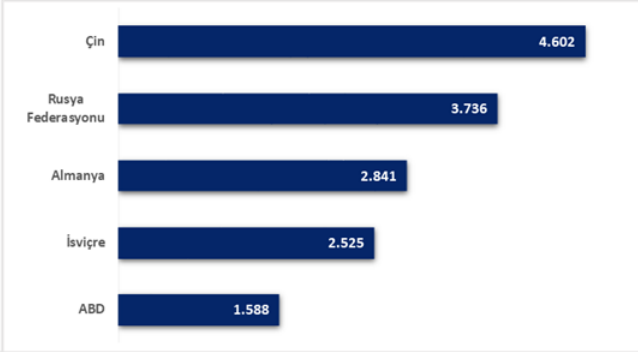
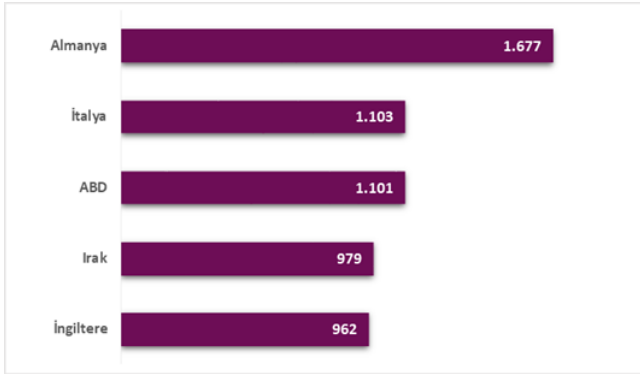
- ✓ İhracatın ithalatı karşılama oranı 1,5 puan azalarak %61,9 olarak gerçekleşti.
- ✓ Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 9,7 puan azalarak %68,8 olarak gerçekleşti.
- ✓ Enerji ve altın verileri hariç tutulduğunda ise, ihracatın ithalatı karşılama oranı 9,6 puan azalarak %75,5 olarak gerçekleşti.

Grafik: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

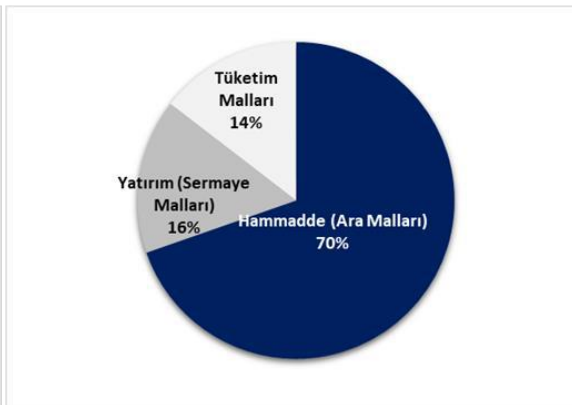
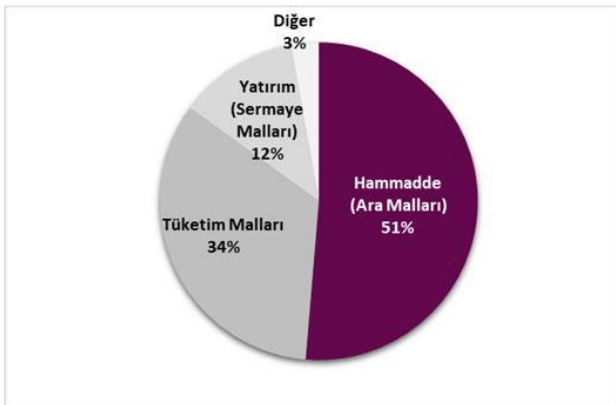

Grafik: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

Grafik: İhracat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Temmuz 2023) Grafik: İthalat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Temmuz 2023)

- ✓ Temmuz ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Almanya** (1 milyar 677 milyon dolar), **İtalya** (1 milyar 103 milyon dolar) ve **ABD** (1 milyar 101 milyon dolar) oldu.
- ✓ İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı %48,0 oldu.
- ✓ Temmuz ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Çin** (4 milyar 602 milyon dolar), **Rusya Federasyonu** (3 milyar 736 milyon dolar) ve **Almanya** (2 milyar 841 milyon dolar) oldu.
- ✓ İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı %62,4 oldu.
- ✓ Temmuz ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (8 milyar 627 milyon dolar), **Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri** (3 milyar 398 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (3 milyar 30 milyon dolar) oldu.
- ✓ Temmuz ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (10 milyar 29 milyon dolar), **Asya Ülkeleri** (8 milyar 648 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (7 milyar 348 milyon dolar) oldu.

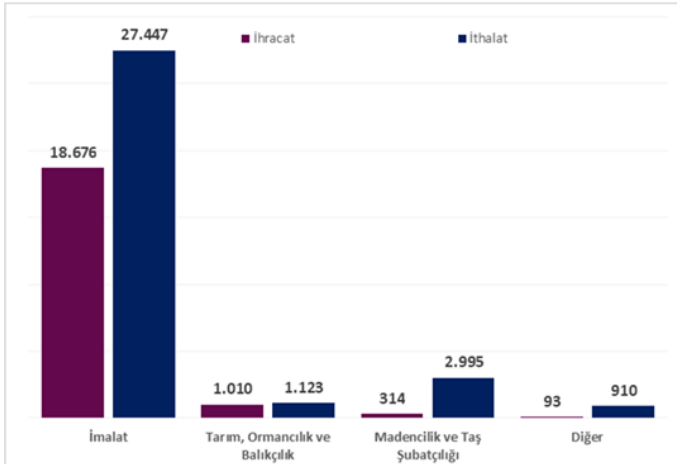
Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İhracatın Dağılımı (% Temmuz 2023) Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İthalatın Dağılımı (% Temmuz 2023)

- ✓ Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat 10 milyar 313 milyon dolarla (%1,2 artış) **"Hammadde (Ara malları)"** grubunda

yapılırken, bu grubu sırasıyla 6 milyar 762 milyon dolarla (%8,0 artış) **"Tüketim Malları"** ve 2 milyar 448 milyon dolarla (%29,3 artış) **"Yatırım (Sermaye) Malları"** grupları takip etti.

- ✓ Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat 22 milyar 622 milyon dolarla (%3,9 azalış) **"Hammadde (Ara malları)"** grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 5 milyar 124 milyon dolarla (%54,7 artış) **"Yatırım (Sermaye) Malları"** ve 4 milyar 715 milyon dolarla (%99,7 artış) **"Tüketim Malları"** grupları takip etti.
- ✓ Temmuz ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %92,9 (18 milyar 676 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %5,0 (1 milyar 10 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %1,6 (314 milyon dolar) oldu.
- ✓ Temmuz ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %84,5 (27 milyar 447 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %9,2 (2 milyar 995 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %3,5 (1 milyar 123 milyon dolar) oldu.

Grafik: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar, Temmuz 2023)

2023'ün ilk 7 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %1,8 azaldı.

- 2023'ün ilk 7 ayında, 2022'in ilk 7 ayına göre kurulan şirket sayısı %1,8 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %16,4 oranında azalmış olup kurulan kooperatif sayısı %71,5 artmıştır.
- 2023'ün ilk 7 ayında, 2022'in ilk 7 ayına göre kapanan şirket sayısı %0,1 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %23,8 oranında artmış olup kapanan kooperatif sayısında %3,9 azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %11,7 artış oldu.

- Temmuz 2023'te, Temmuz 2022'ye göre kurulan şirket sayısı %11,7 kurulan kooperatif sayısı %133,1 oranında artmış olup kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %19,7 azalmıştır.
- Temmuz 2023'te, kapanan şirket sayısı 2022 yılının aynı ayına göre %30,3 kapanan kooperatif sayısı %17,1 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %86,5 artış olmuştur.

Temmuz 2023'te kurulan kooperatiflerin sayısında bir önceki aya göre %24,2 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %1,1 oranında azalmış olup kurulan kooperatif sayısı %24,2 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %1,6 artmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısı %10,7 kapanan kooperatif sayısı %25,4 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %4,8 artış gerçekleşmiştir.

2023 Temmuz Ayı Genel Görünümü

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	TEMMUZ 2023	HAZİRAN 2023	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	TEMMUZ 2022	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- TEMMUZ (7 Aylık)		
							2022	2023	Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	9.326	9.429	-1,1	8.346	11,7	74.367	73.001	-1,8
	Kooperatif	282	227	24,2	121	133,1	1.006	1.725	71,5
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.281	1.261	1,6	1.596	-19,7	14.275	11.932	-16,4
Tasfiye	Şirket	2.624	2.339	12,2	1.308	100,6	11.599	14.529	25,3
	Kooperatif	152	110	38,2	135	12,6	606	522	-13,9
Kapanan**	Şirket	2.067	1.867	10,7	1.586	30,3	11.547	11.559	0,1
	Kooperatif	89	71	25,4	76	17,1	467	449	-3,9
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.546	2.430	4,8	1.365	86,5	12.682	15.697	23,8

* Kurulan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı adi ortaklıkları da içermektedir.

* Kapanan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı, yapılan tebliğatlarla ticari faaliyeti bulunmadığı tespit edilen gerçek kişi ticari işletmesinin kayıtlarının ilgili Ticaret Sicil Müdürlükleri tarafından Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 51. maddesine istinaden re'sen silinen işletmelerini kapsamamaktadır. Temmuz 2023'de 133 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır. Ocak-Temmuz döneminde 4.156 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır.

** Tasfiye süresi, 4/11/2021 tarihli ve 7341 sayılı Kanun ile altı aydan üç aya düşmüştür. Kapanan ve tasfiye edilen şirket sayılarındaki artışlar bu kanun değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

Temmuz 2023'te Bayburt ve Ardahan'da şirket kuruluşu gerçekleşmemiştir.

- Temmuz 2023'te kurulan toplam 9.608 şirket ve kooperatifin %85,2'si limited şirket, %11,8'i anonim şirket, %2,9'u ise kooperatiftir. Şirket ve kooperatiflerin %36,7'si İstanbul, %11,2'si Ankara, %6,5'i İzmir'de kurulmuştur.
- Bu ay Bayburt ve Ardahan'da şirket kuruluşu gerçekleşmemiştir.

Temmuz 2023'te kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, bir önceki aya göre %28,1 oranında arttı.

- 2023 yılında toplam 74.726 şirket ve kooperatif kurulmuştur. Bu dönemde kurulan toplam 64.270 limited şirket, toplam sermayenin %74,3'ünü, 8.721 anonim şirket ise %25,7'sini oluşturmaktadır. Temmuz ayında kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, Haziran ayına göre %28,1 oranında artmıştır.

2023 Temmuz Ayı Şirket Türlerine Göre Şirket Kuruluşları

		Şirket Türleri					Genel Toplam
		Anonim	Kollektif	Komandit	Limited	Kooperatif	
MAYIS 2023	Sayı	1.189	3		8.848	296	10.336
	Sermaye (TL)	2.668.962.383	270.000		11.510.545.651		14.179.778.034
HAZİRAN 2023	Sayı	1.026			8.403	227	9.656
	Sermaye (TL)	2.821.865.335			10.523.837.250		13.345.702.585
TEMMUZ 2023	Sayı	1.137	1		8.188	282	9.608
	Sermaye (TL)	5.424.057.900	50.000		11.677.558.600		17.101.666.500
2023 TOPLAM	Sayı	8.721	10		64.270	1.725	74.726
	Sermaye (TL)	26.416.633.768	2.410.000		76.349.490.326		102.768.534.094

Temmuz 2023'te şirket ve kooperatiflerin 3.181'i ticaret, 1.381'i inşaat ve 1.347'si imalat sektöründe kurulmuştur. 469 gerçek kişi ticari işletmesi ise inşaat sektöründe kuruldu.

- Temmuz 2023'te şirket ve kooperatiflerin 3.181'i ticaret, 1.381'i inşaat ve 1.347'si imalat sektöründe kurulmuştur. Temmuz 2023'te kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin; 469'u inşaat, 429'u toptan ve perakende ticaret motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 117'si imalat sektöründedir.
- Bu ay kapanan şirket ve kooperatiflerin; 717'si toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 284'ü imalat, 251'i inşaat sektöründedir.
- Bu ay kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinin 1.150'si toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 395'i inşaat, 264'ü imalat sektöründedir.

Temmuz 2023'te kurulan 282 Kooperatifin 197'si Konut Yapı Kooperatifidir.

- Temmuz 2023'te kurulan 282 Kooperatifin 197'si Konut Yapı Kooperatifi 48'i İşletme Kooperatifi, 11'i Tarımsal Kalkınma Kooperatifi olarak kurulmuştur.

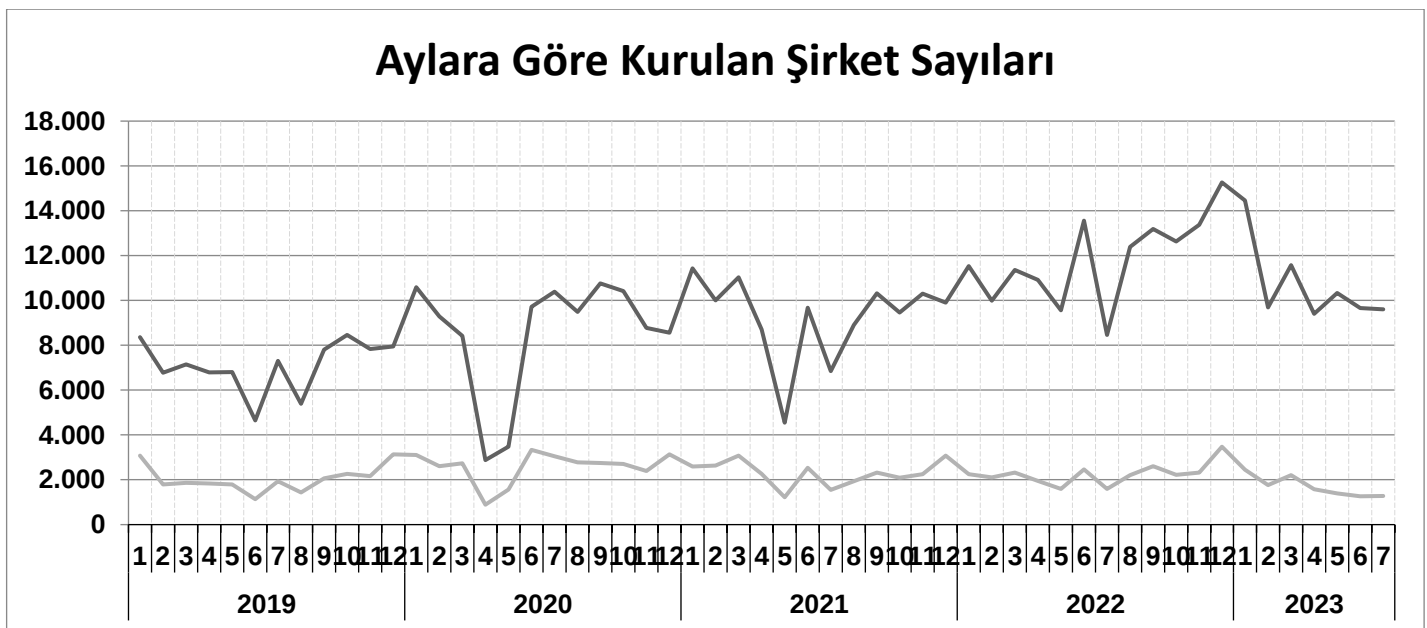
Temmuz 2023'te 975 adet yabancı ortak sermayeli şirket kuruldu.

- Temmuz 2023'te kurulan 975 yabancı ortak sermayeli şirketin 585'i Türkiye, 54'ü İran, 36'sı Rusya Federasyonu ortaklı olarak kurulmuştur.
- Kurulan 975 yabancı ortak sermayeli şirketin 104'ü anonim, 871'i limited şirkettir. 2023 yılında kurulan şirketlerin 1.023'ü Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret, 349'u ikamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı ve 348'i Gayrimenkul acenteleri faaliyetleri sektöründe kurulmuştur.
- Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin %67,1'ini yabancı sermayeli ortak payını oluşturmaktadır.

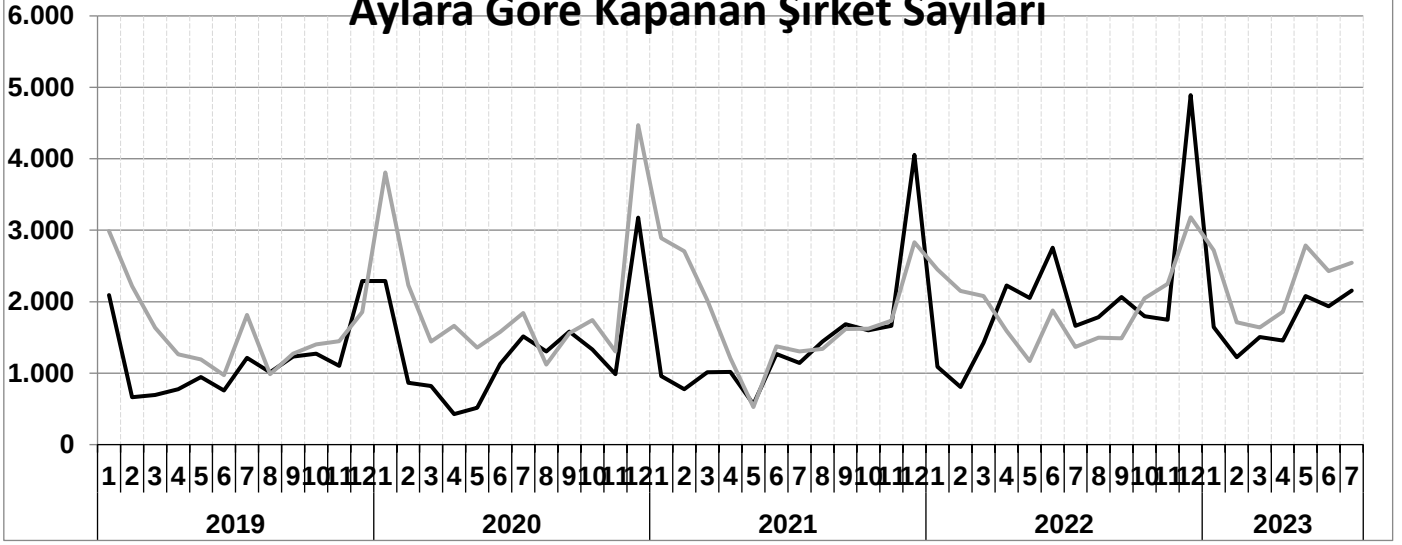
		Anonim	Limited	Genel Toplam
MAYIS 2023	Sayı	123	838	961
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	240.768.834	670.855.000	911.623.834
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	194.305.376	560.121.825	754.427.201
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	80,7	83,5	82,8
HAZİRAN 2023	Sayı	103	847	950
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	770.332.000	892.428.325	1.662.760.325
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	722.270.872	786.428.200	1.508.699.072
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	93,8	88,1	90,7
TEMMUZ 2023	Sayı	104	871	975
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	1.904.185.356	1.154.970.000	3.059.155.356
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	67.187.447	900.316.975	967.504.422
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	3,5	78,0	31,6
TOPLAM	Sayı	821	6.827	7.648
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	3.680.201.938	6.432.379.400	10.112.581.338
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	1.599.679.924	5.186.683.500	6.786.363.424
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	43,5	80,6	67,1

Not: Yıllık olarak kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin, sermaye uyruklarının illere ve faaliyet alanlarına göre dağılımlarının görüleceği tablolar hazırlanmıştır. İlgili tablolara <http://www.tobb.org.tr/resmi-istatistik> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Aylara Göre Kapanan Şirket Sayıları

— Anonim, Limited, Kooperatif, Komandit, Kollektif Şirket toplamaları
— Gerçek Kişi Ticari İşletmesi

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Temmuz 2023

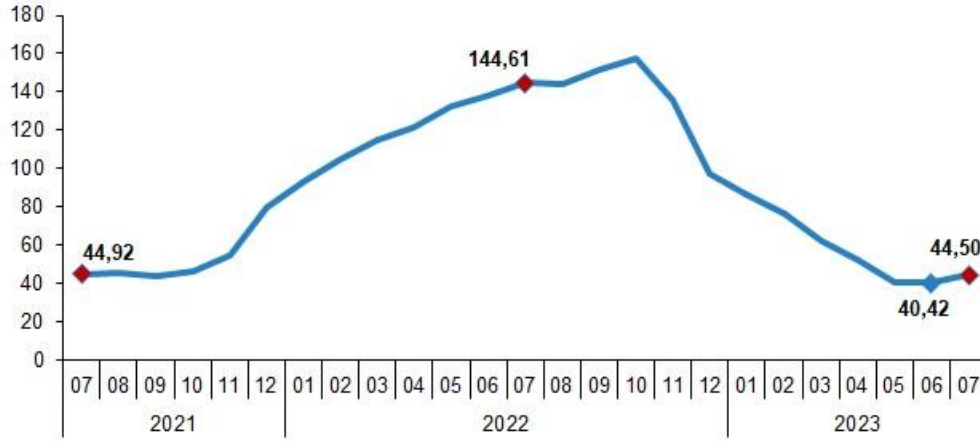
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %44,50, aylık %8,23 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %8,23, bir önceki yılın Aralık ayına göre %24,27, bir önceki yılın aynı ayına göre %44,50 ve on iki aylık ortalamalara göre %78,51 arttı.

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Temmuz 2023

	Temmuz 2023	Temmuz 2022	Temmuz 2021
Bir önceki aya göre değişim oranı	8,23	5,17	2,46
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	24,27	70,04	25,05
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	44,50	144,61	44,92
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	78,51	97,30	28,47

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Temmuz 2023

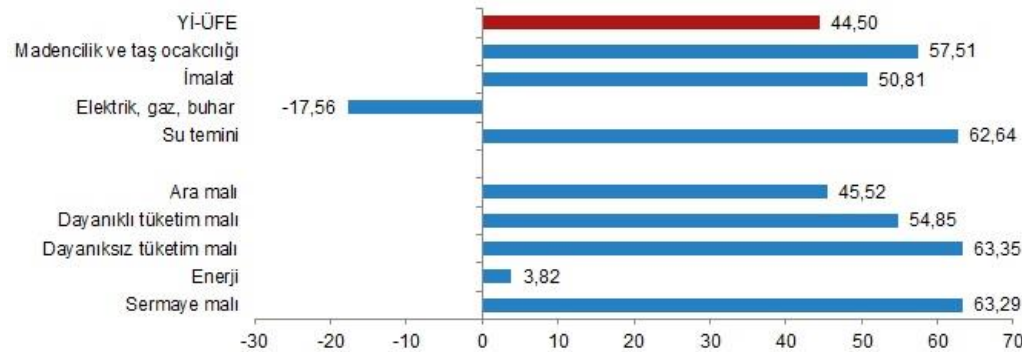

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi yıllık %50,81 arttı

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %57,51 artış, imalatla %50,81 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %17,56 azalış, ve su temininde %62,64 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %45,52, dayanıklı tüketim malında %54,85, dayanıksız tüketim malında %63,35, enerjide %3,82 ve sermaye malında %63,29 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Temmuz 2023

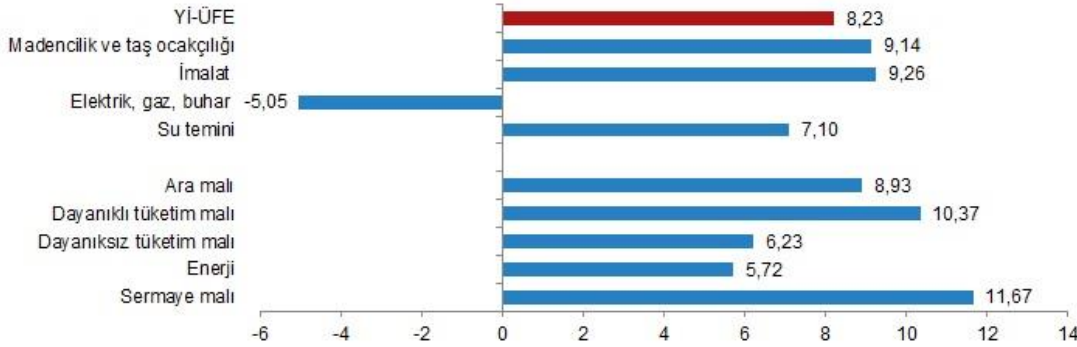
Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi aylık %9,26 arttı

Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %9,14 artış, imalatla %9,26 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %5,05 azalış ve su temininde %7,10 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %8,93, dayanıklı tüketim malında %10,37, dayanıksız tüketim malında %6,23, enerjide %5,72 ve sermaye malında %11,67 artış olarak gerçekleşti.

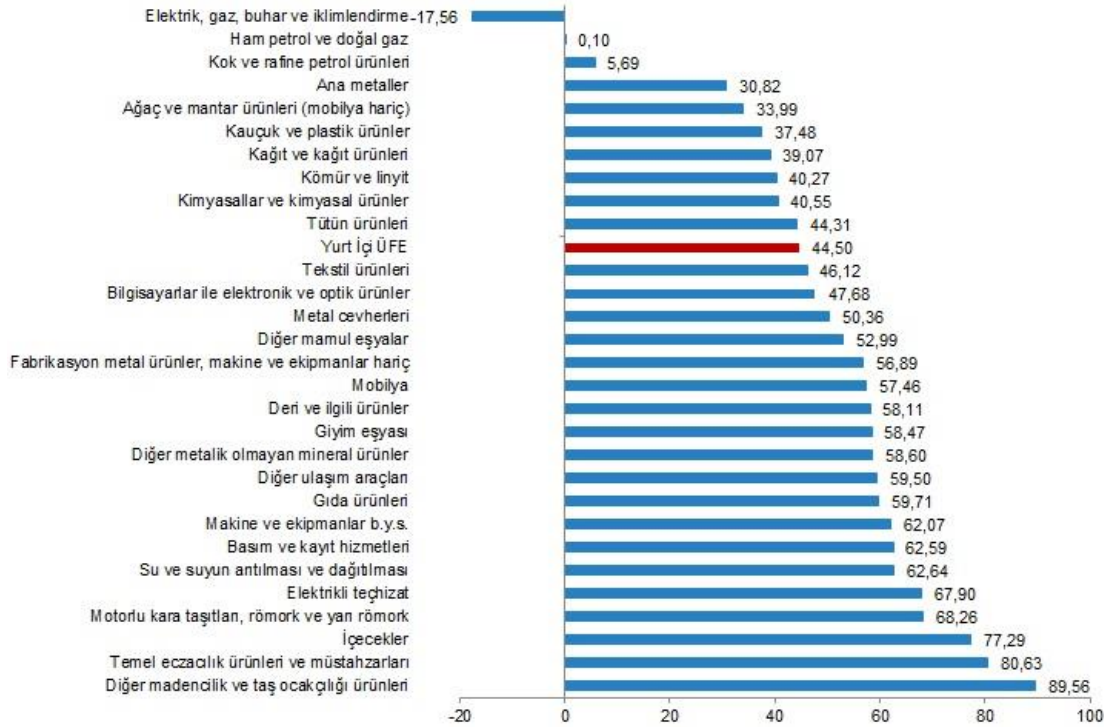
Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Temmuz 2023

Yıllık Yİ-ÜFE'ye göre 10 alt sektör daha düşük, 19 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık azalış gösteren tek alt sektör %17,56 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme oldu. Buna karşılık diğer madencilik ve taş ocaklığı ürünleri %89,56, temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları %80,63, içecekler %77,29 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Temmuz 2023

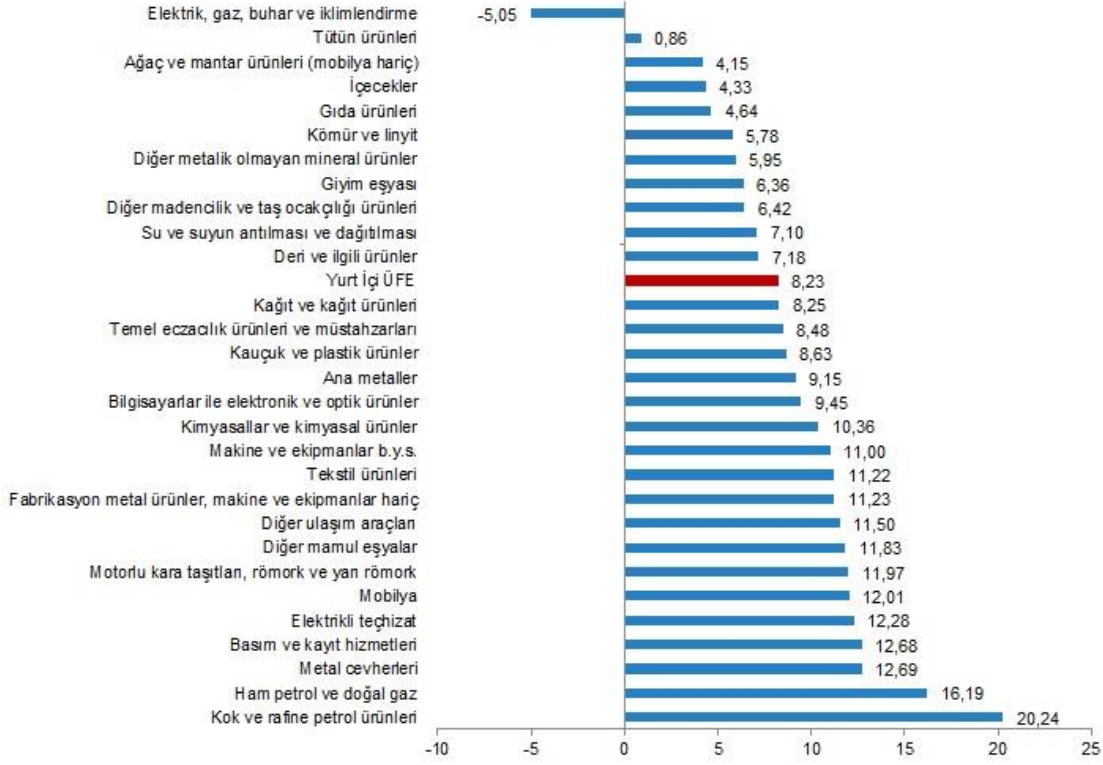

Aylık Yİ-ÜFE'ye göre 11 alt sektör daha düşük, 18 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Aylık azalış gösteren tek alt sektör %5,05 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme oldu. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri %20,24, ham petrol ve doğal gaz %16,19, metal cevherleri %12,69 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Temmuz 2023

Tüketici Güven Endeksi, Temmuz 2023

Tüketici güven endeksi 80,1 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Haziran ayında 85,1 iken Temmuz ayında %5,9 oranında azalarak 80,1 oldu.

Tüketici güven endeksi, Temmuz 2023

Tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranları, Temmuz 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Haziran	Temmuz	Haziran	Temmuz
Tüketici güven endeksi	85,1	80,1	-6,5	-5,9
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	69,1	64,5	-2,2	-6,6
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	85,8	79,2	-8,8	-7,7
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	92,7	82,2	-7,8	-11,3
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	93,0	94,4	-6,2	1,5

Hizmet, Perakende Ticaret ve İnşaat Güven Endeksleri, Temmuz 2023

Güven endeksi hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde düştü

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Temmuz ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %0,6, perakende ticaret sektöründe %2,6 ve inşaat sektöründe %0,9 azaldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri, Temmuz 2023

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri ve değişim oranları, Temmuz 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Haziran	Temmuz	Haziran	Temmuz
Hizmet sektörü güven endeksi	118,1	117,3	0,6	-0,6
Son 3 aylık dönemde iş durumu	116,4	116,8	0,6	0,4
Son 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep	117,5	117,0	-0,7	-0,4
Gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	120,3	118,2	1,9	-1,7
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	117,7	114,7	0,9	-2,6
Son 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar	127,2	128,8	-0,6	1,3
Mevcut mal stok seviyesi ⁽¹⁾	98,4	95,3	1,6	-3,2
Gelecek 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	127,7	120,0	2,0	-6,0
İnşaat sektörü güven endeksi	88,9	88,1	-3,5	-0,9
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	83,2	83,6	-4,7	0,6
Gelecek 3 aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	94,7	92,5	-2,4	-2,3

(1) Mevcut mal stok seviyesi endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

Ekonomik Güven Endeksi, Temmuz 2023

Ekonomik güven endeksi 99,3 oldu

Ekonomik güven endeksi Haziran ayında 101,1 iken, Temmuz ayında %1,8 oranında azalarak 99,3 değerini aldı.

Bir önceki aya göre Temmuz ayında tüketici güven endeksi %5,9 oranında azalarak 80,1 değerini, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %0,8 oranında azalarak 104,9 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %0,6 oranında azalarak 117,3 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,6 oranında azalarak 114,7 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %0,9 oranında azalarak 88,1 değerini aldı.

Ekonomik güven endeksi, Temmuz 2023

Ekonomik güven endeksi, güven endeksleri ve değişim oranları, Temmuz 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Haziran	Temmuz	Haziran	Temmuz
Ekonomik güven endeksi	101,1	99,3	-2,5	-1,8
Tüketici güven endeksi	85,1	80,1	-6,5	-5,9
Reel kesim güven endeksi	105,7	104,9	0,6	-0,8
Hizmet sektörü güven endeksi	118,1	117,3	0,6	-0,6
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	117,7	114,7	0,9	-2,6
İnşaat sektörü güven endeksi	88,9	88,1	-3,5	-0,9

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir. Tüketici güven endeksinde mevsim etkisi bulunmamaktadır.

Kaynakça

BDDK

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Hazine ve Maliye Bakanlığı

TEPAV

Ticaret Bakanlığı

TOBB

TÜİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Türkiye İhracatçılar Meclisi